

OUWEHAND ZOO FOUNDATION

**BELEIDSPLAN
2025-2028**

STICHTING OUWEHAND ZOO FOUNDATION
Rhenen

Beleidsplan 2025-2028

1. Inleiding

De Stichting Ouwehand Zoo Foundation (“Stichting”) is op 13 juli 2007 opgericht ter ere van het 75-jarig bestaan van Ouwehands Dierenpark. Met het instellen van deze Stichting werd een platform gecreëerd om natuur en milieu te beschermen en projecten op dit terrein financieel te ondersteunen. De rechtsvorm van de Stichting heeft als voordeel dat een optimale rechtszekerheid, een goede en transparante bedrijfsvoering en een non-profit karakter kunnen worden gewaarborgd.

2. Doelstelling

Het doel van de stichting is het beschermen en in stand houden van de in het wild en de vrije natuur levende soortgenoten van de in Ouwehands Dierenpark te Rhenen levende dieren en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De Stichting heeft niet tot doel het maken van winst.

3. Bestuur van de Stichting

Het bestuur van de Stichting bestaat uit de volgende personen:

- Mw. J.F. Kok (voorzitter en secretaris)
- Dhr. H. Wien (penningmeester)
- Dhr. M.M.J.J. Boekhoorn (algemeen bestuurslid)

Het bestuur van de Stichting bestaat uit tenminste drie leden. Alle bestuursbesluiten worden genomen met volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen (voor zover de statuten geen grotere meerderheid voorschrijven).

Het bestuur, en daarmee de Stichting, opereert onafhankelijk van donateurs en begunstigden. De leden van het bestuur genieten geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

4. Fondsenwerving

Het vermogen van de Stichting zal worden opgebouwd door donaties en subsidies, schenkingen, erfstellingen en legaten. De Stichting houdt niet meer vermogen aan dan redelijkerwijs noodzakelijk is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden van de Stichting.

Om daadwerkelijk projecten ook voor een langere termijn te kunnen steunen is gekozen om de eerste jaren na oprichting eerst een aanzienlijk vermogen op te bouwen. Daarnaast genoot de stichting nog zodanig weinig bekendheid dat nauwelijks projecten zijn aangedragen voor steun.

Momenteel is het vermogen gevormd uit bijdragen door Ouwehands Dierenpark, giften, donaties, dividenduitkering en opbrengsten uit de Goede Doelen Loterij.

Al jarenlang bestaat er een samenwerking tussen Novamedia, Ouwehands Dierenpark en OZF. In het dierenpark worden sinds 2016 loten verkocht aan de gasten van het dierenpark. Deze samenwerkingsvorm is gestart met de BankGiro Loterij en inmiddels overgegaan in de Vriendenloterij (VL). Speciale wervers van de VL doen de gasten van Ouwehands Dierenpark een aanbod of zij willen deelnemen aan de Vriendenloterij. Indien men hierop ingaat ontvangt de gast een cash back van het betaalde entreegeld. De verwachting is dat deze bezoekers langere periode blijven deelnemen aan de loterij. De VL draagt per kwartaal de helft van deze opbrengst af aan OZF. De kosten voor de wervers worden betaald door OZF en de cashback wordt verrekend met Ouwehands Dierenpark. Deze afspraak met de VL heeft ervoor gezorgd dat de inkomsten van de Stichting verder stegen en er steeds meer natuurbeschermingsprojecten op een bijdrage konden rekenen.

Via de samenwerking met Ouwehands Dierenpark in het kader van 'Adopteer een dier' ontvangt OZF 25 % van het adoptiebedrag.

Waar mogelijk biedt OZF tijdens de Dag van de Natuur veilingitems aan voor 'veilingen van belevenissen' die worden georganiseerd door Globe Guards, de Nederlands federatie voor Internationale natuurbescherming

5. Fondsenbeheer

Het bestuur van de Stichting heeft zich vanaf de eerste ontvangen schenking op het standpunt gesteld dat de ontvangen gelden op een conservatieve wijze dienen te worden

beheerd. Daartoe wordt een deel van de ontvangen schenkingen aangehouden op bankrekeningen.

Deze kosten van werving van gelden en beheer van de Stichting zullen in redelijke verhouding staan tot de bestedingen ten behoeve van het doel van de Stichting. Tot op heden zijn er nog niet of nauwelijks kosten gemaakt voor werving van gelden.

6. Schenkingen/bestedingen

In het kader van de komst van de reuzenpanda's vanaf 2017 naar Ouwehands Dierenpark voor een periode van 15 jaar zal de Stichting jaarlijks doneren aan de natuurbeschermingsactiviteiten in China ter behoud van reuzenpanda in het wild. Voor het jong dat in 2024 in Ouwehands Dierenpark is geboren zal een extra éénmalige donatie van USD 200.000 worden gedaan als het jong na twaalf maanden nog leeft. Om deze donaties te kunnen doen wil de Stichting hiervoor een reserve opbouwen om deze donaties jaarlijks te kunnen blijven doen. Deze reserve zal worden afgebouwd gelijkmatig met de einddatum van de samenwerking met het Chinese project.

De uitkeringen die door de Stichting worden gedaan kunnen de vorm hebben van een eenmalige gift, dan wel van een langjarige uitkering. Het bestuur wenst zich niet op voorhand vast te leggen op een vaste vorm van aanwending. Elk bestuurslid kan een project voorstellen. Het bestuur zal met volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen beslissen over de naar voren gebrachte voorstellen van de bestuursleden. Belangrijk is dat de te steunen projecten aan de criteria van OZF voldoen en dat referenties zijn nagetrokken. Criteria van OZF voor projecten zijn dat het gaat om goed georganiseerde, kleinschalige projecten waarin soortgenoten van bedreigde dieren die in Ouwehands Dierenpark leven centraal staan. Voorts is het van belang dat er wordt samengewerkt met lokale organisaties en er een educatieve component is. De stichting geeft er de voorkeur aan om alleen NGO's (Non-governmental Organisations) te steunen.

7. Werkzaamheden / Donaties

De werkzaamheden van de Stichting richten zich momenteel op het ondersteunen van de onderstaande projecten:

China Wildlife Conservation Association; reuzenpanda

Vanaf 2017 ondersteunt OZF gedurende 15 jaar het reuzenpanda project in Sichuan – China. Dit project zal bestaan uit:

- het in standhouden van deze in het wild bedreigde diersoort door bij te dragen aan herstel van het leefgebied (planten van bamboebos, aanleg van corridors);
- een onderzoeksprogramma naar o.a. genetica van de verschillende populaties reuzenpanda's;
 - ondersteunen van onderzoek naar de habitat en biologie van de reuzenpanda in het wild.
 - ondersteunen van ontwikkeling van bezoekerscentra en educatieprogramma's.

Daarnaast wordt een tal van activiteiten in Ouwehands Dierenpark gesteund, waaronder:

- een uitgebreid educatie- en onderzoeksprogramma 'Bio-Diversi-Wat?', in samenwerking met de WUR (Wageningen University Research Center), om zoveel mogelijk mensen zich bewust te laten worden van de bedreiging van de reuzenpanda specifiek en de natuur in het algemeen

Red Panda Rangers; rode (of kleine) panda

Ouwehand Zoo Foundation ondersteunt het Red Panda EEP Forest Guardian Support Program. Dit project heeft tot doel de bedreigde rode panda te behouden in de bergbossen in het oosten van Nepal. Dorpelingen die zijn aangesteld als ranger organiseren activiteiten ter bevordering van ecotoerisme en monitoren het leefgebied van deze prachtige diersoort. Als ambassadeur van de rode panda gaan ze tevens illegale houtkap en stroperij tegen.

Polar Bears International; ijsbeer

Het voortbestaan van de ijsbeer staat onder druk door het versneld smelten van de ijskap op de Noordpool als gevolg van klimaatverandering. Jagen op robben wordt steeds moeilijker en moeders worden in hun nesten met jongen gestoord door menselijke activiteiten die in intensiteit toenemen doordat de Noordpool steeds toegankelijker wordt. Ouwehand Zoo Foundation steunt onderzoek naar het effect van menselijke activiteiten op het gedrag en de verspreiding van moeders met jongen vlak nadat ze in het voorjaar het sneeuwhol hebben verlaten.

Bonobo Alive; bonobo

De Bonobo wordt bedreigd door stroperij en vernietiging van het leefgebied. In 2002 zette de organisatie Bonobo Alive de eerste stap ter bescherming van de Bonobo door oprichting van een veldstation. Het doel van het Bonobo project is uitbreiding van het huidige beschermde gebied, het opzetten van een monitoring programma om de populatie bonobo's in het nieuwe gebied (Bekombo in Democratische Republiek Congo) te monitoren en het opzetten van een uitgebreid voorlichtingsprogramma voor de lokale bevolking en anti-stroperij brigades. De concrete activiteiten van het Bonobo project

omvat het uitzetten van monitorpaden voor bestudering van de bonobo's, alsmede het opleiden van lokale en internationale (veld)onderzoekers om de populatie te monitoren en het opsporen en in kaart brengen van 'nieuwe' bonobo's.

Pro Natura Foundation; Maleise beer en orang oetan

De projectpartner van Ouwehand Zoo Foundation (OZF) is de ProNatura Foundation in Oost Kalimantan, Indonesisch Borneo. Deze stichting is opgericht door de Nederlandse Gabrielle Fredriksson, die zich al ruim 20 jaar inzet voor de bescherming van het tropisch regenwoud van Indonesisch Borneo en van de Maleise beer in het bijzonder. Haar promotieonderzoek was gericht op de biologie en ecologie van de Maleise beer. Veel van de huidige kennis van de soort komt voort uit haar onderzoek. OZF steunde tevens enige jaren geleden een orang oetan project van haar, ter bescherming van Batang Toru van ProNatura in Noord Sumatra. OZF steunt de werkzaamheden van de ProNatura Foundation. Ook steunt OZF Bears in Mind (www.bearsinmind.org), wat ook reeds diverse projecten steunde van de ProNatura Foundation.

Berenbos Oost Europa; bruine beer

Ouwehand Zoo Foundation werkt samen met de Stichting Bears in Mind aan de bouw van een nieuw Berenbos in Oost Europa. Een groot aantal beren leeft in gevangenschap (privé of in ondermaatse dierentuinen) onder erbarmelijke omstandigheden. Daarnaast doet er zich jaarlijks een aanzienlijk aantal conflicten voor tussen mens en beer doordat beren steeds dichterbij mensen komen als gevolg van het kleiner worden van hun leefgebied (aantasting door de mens). Een aantal van de beren in gevangenschap zal een thuis vinden in het nieuwe 'Berenbos' dat Ouwehand Zoo Foundation samen met Stichting Bears in Mind ontwikkelt. Totaal zal hiervoor 500k noodzakelijk zijn.

West African Primate Conservation Action (WAPCA); Colobusaap

De Colobusaap wordt ernstig bedreigd door jacht en vernietiging van het leefgebied. West African Primate Conservation Action (WAPCA) richt zich, samen met de lokale bevolking, op bescherming van het leefgebied en op de fok van zeer bedreigde soorten in het Primate Breeding Centre, met het doel reservepopulatie op te bouwen zodat wilde populaties aangevuld kunnen worden. OZF steunt deze organisatie financieel.

Wanicare Foundation; neushoornvogels

In de afgelopen jaren na de toename van de illegale handel van neushoornvogels worden we geconfronteerd met meer in beslaggenomen neushoornvogels. Momenteel zijn er 5 verschillende soorten neushoornvogels in het Indonesische Cikananga Wildlife Centre. Neushoornvogels zijn niet alleen populair als huisdier, ook hun hoorn is populair omdat sommigen ten onrechte geloven dat het medicinale stof bevat. Naarmate de handel

toeneemt en hun leefgebieden krimpen, worden veel van deze soorten steeds meer bedreigd. De Wanicare Foundation zet zich in voor het terugplaatsen van zoveel mogelijk in beslag genomen neushoornvogels in het wild.

IUCN Primate Specialist Group; primaten

Door de steun van OZF kon Siân Waters werken aan de Best Practice Guidelines for Responsible Images of Non-Human Primates. Deze zijn inmiddels gepubliceerd. De guidelines beschrijven hoe foto's van mensen dicht bij primaten problematisch kunnen zijn voor hun conservatie. Het geeft richting hoe individuen en organisaties wel geschikte foto's naar buiten brengen. Het belangrijkste is dat de dieren centraal staan, mensen blijven op veilige afstand. Dus geen foto's van bijvoorbeeld flesvoeding of het hanteren van primaten.

The Kukang Rescue Program; kleine plompe lori

Deze organisatie bestrijdt stroperij in Indonesië, de focus ligt op het beschermen van lori's. In 2020 is onderhoud gedaan aan de quarantaineopvang voor lori's. Er is ook een nieuwe hut gebouwd voor gasten en vrijwilligers. In het opvangcentrum kweekt men morio wormen als voedsel voor de lori's, daar is nu een krekel kwekerij aan toegevoegd.

Het Kukang Coffee project is een groot succes. Boeren die meedoen aan het project tekenen een overeenkomst waarin ze beloven wildlife te beschermen. Op hun grond verbouwen ze dan duurzame koffie. Hierdoor zijn al veel dieren beschermd en voormalig stropers hebben zo nieuw werk. De koffie wordt in een speciaal koffiehuis en online verkocht.

Naast de standaard monitoring van de lori populatie is het team nu ook op zoek naar geschikte habitat voor het plaatsen van wenkooien. Hierin kunnen lori's weer wennen aan leven in het wild om uiteindelijk volledig uitgezet te worden.

Middels het educatieprogramma krijgen les over de natuur in een speciale school. Hierdoor verbetert hun Engels en kennis over de natuur. Een belangrijk onderdeel van de educatie is de campagne 'Stolen Wildlife', opgezet aan het eind van 2020. Via foto's en informatie op de website worden mensen bewust gemaakt van illegale handel en jacht.

Sphenisco; Humboldt pinguin

Sphenisco zet zich in voor de bescherming van de Humboldt pinguin in Chili en Peru. Hun voornaamste werkzaamheden bestaan uit natuureducatie, onderzoek, en het ontwikkelen van duurzame inkomstenbronnen voor locals. In samenwerking met o.a Chileense universiteiten en het National History Museum in San bereiden ze media voor die gebruikt kan worden voor educatie. Voorbeelden van educatieprogramma's van het afgelopen jaar:

- "Creating Spaces to learn about and protect our ocean".

- Professionals van de Administración Técnica de Forestal y de Fauna Silvestre (ATFFS) zijn opgeleid.
- Een workshop voor parkwachters van SERNANP natuurgebieden om hun vaardigheden te verbeteren om zelf natuureducatie te geven aan burgers.
- Campagne tegen afval: door de pandemie neemt de hoeveelheid afval (mondkapjes, handschoenen etc.) toe in het milieu.
- Lesprogramma "Ontdek de oceaan met onze vriend de Humboldt pinguïn":
- Workshops voor kinderen van vissers.

Big life foundation; Afrikaanse olifant

De savanne olifant is sinds kort Bedreigd volgens IUCN. Dit zou de vraag naar ivoor aan kunnen wakkeren. Zeldzamere dieren zijn namelijk gewilder.

De foundation beschermt dieren in het Amboseli-Tsavo-Kilimanjaro ecosysteem in Kenia via een ranger program, in samenwerking met de lokale community. Tot nu toe hebben ze door de steun veel kunnen doen: patrouilleren, vijftien arrestaties, onderscheppen van illegale handel, voorkomen dat olifanten gewassen vernielen, zes leeuwen jachten voorkomen en er is één grote olifant behandeld aan een wond. Alle dieren in het wildpark, waaronder leeuwen en neushoorns, profiteren overigens van de bescherming door rangers.

Monitor

Illegale handel in dieren is een wereldwijd probleem en een bedreiging voor de biodiversiteit. Monitor is een non-profit organisatie die zich inzet voor het in kaart brengen van deze illegale handel, en dan met name de handel in 'vergeten' soorten. Over olifantenstroperij is bijvoorbeeld al veel bekend, maar naar handel in amfibieën, reptielen en vogels is veel minder onderzoek gedaan.

Eén zo'n groep diersoorten die meer aandacht verdient zijn neushoornvogels. Men noemt neushoornvogels ook wel de 'boeren van het bos'. Ze spelen een belangrijke rol spelen in het ecosysteem omdat ze zaden van bomen verspreiden en zo het bos in stand houden. De vogels zijn groot en hebben prachtig gekleurde snavels. Helaas is hun mooie uiterlijk ook een reden dat de dieren gestroopt worden. Men gebruikt de snavel en veren als versiering of bij rituelen en ook levende vogels worden verhandeld als huisdieren.

Hoe groot het effect is van deze illegale handel is onbekend. Dat is een probleem, want zo kan men de bedreigingsstatus van neushoornvogels niet goed inschatten. Belangrijk dus om dit goed in kaart te brengen om zo de dieren beter te kunnen beschermen.

Doelen: Illegale handel in (onderdelen van) neushoornvogels in kaart brengen

- Bevindingen publiceren
- Beschermingsmaatregelen adviseren

Stichting Leo

De Leo Foundation zet zich in voor de bescherming van leeuwen in Afrika en Azië. Een van hun projecten richt zich op het Waza National Park, een natuurreserveaat van 165 ha groot in Kameroen. Het gebied bestaat uit een grote savanne. Het noordelijke deel ligt in het overstromingsgebied van de Logone rivier. In het park is een grote biodiversiteit, maar uit onderzoek in 2021 blijkt dat er steeds meer menselijke activiteit is in het gebied door herders en vissers. Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat het niet goed gaat met de leeuwenpopulatie. Ook de kob-antilope populatie (de favoriete prooi van de leeuwen) was sterk afgenomen. Het is belangrijk om de leeuwenpopulatie en de bedreigingen nog beter in kaart te brengen, om zo deze topcarnivoren goed te kunnen beschermen. Zonder ingrijpen sterven de leeuwen hier mogelijk plaatselijk uit. Om te beginnen zullen daarom lokale rangers en studenten een cursus krijgen hoe ze een goede cameraval studie opzetten om de populatie te bestuderen.

Doelen: Cameravaltraining opzetten voor de lokale rangers en hierdoor de leeuwenpopulatie in het gebied beter monitoren

Black Vulture Conservation Foundation

De Black Vulture Conservation Foundation is actief in Europa en de Balkan en zet zich in voor de bescherming van monniksgieren en andere roofvogels. Een van hun projecten is op Mallorca, waar dankzij hun hulp de monniksgierenpopulatie weer aan het herstellen is. Elk seizoen gaan onderzoekers op zoek naar nesten van monniksgieren. Ze zenderen de gieren om ze te kunnen volgen en zo meer te leren over hun gedrag en verspreiding. Ook staan vrijwilligers klaar om de gebieden met nesten te bewaken. Zij zorgen dat toeristen, hardlopers, jagers etc. het gebied niet ingaan en zo de gieren niet verstoren. Ook geven ze voorlichting over de gieren. De vrijwilligers zijn vaak boeren uit de regio.

Het voortplantingsprogramma (EAZA EEP) voor de monniksgier heeft onder andere als doel om gieren te fokken en uit te zetten in het wild in Frankrijk en Spanje. Ook hier helpt de BVCF aan mee.

Een van de grootste bedreigingen voor gieren is vergiftiging. Boeren leggen karkassen met gif neer als lokaas voor wolven en andere roofdieren. Omdat de gieren hier ook op afkomen, worden zij ook slachtoffer. Door voorlichting probeert men deze praktijken te stoppen.

Doelen:

- Monitoren van de monniksgier populatie
- Nesten van monniksgieren beschermen
- Voorlichting geven om vergiftiging en verstoring van gieren te voorkomen.

Mangarahara cichlide

In Madagaskar leven veel soorten zoetwatervissen die alleen daar voorkomen. Veel van die soorten, zoals de Mangarahara cichlide, worden ernstig bedreigd of zijn zelfs vermoedelijk uitgestorven. Dat komt door visvangst of omdat de rivieren waarin de vissen leven opdrogen,

dichtslibben of vervuilen. Door ontbossing houden bomen en hun wortels geen zand meer vast, wat daarna in de rivier belandt. Ook bouwt men dammen om water weg te sluizen voor rijstteelt. In 2013 was het vijf voor twaalf voor de Mangarahara cichlide. In dierentuinen waren nog drie vissen over, allemaal mannetjes. In het wild kwam de soort voor in de Mangarahara rivier, maar die was volledig opgedroogd en de soort leek dus uitgestorven. Als noodkreet deelde ZSL een 'wanted poster' waarin ze vroegen of iemand de vissen nog had gezien. Gelukkig kwam er een gouden tip uit Madagaskar. In een zijarm van de Amboaboa rivier had iemand de soort gezien. Een expeditie team kon negentien vissen vangen, wat genoeg was voor een back-up populatie waarmee men kon fokken. De vissen werden naar dierentuinen gebracht en ook op Madagaskar zelf zijn bassins neergezet voor de fok. Sinds 2021 fokken we ook met deze cichliden in Ouwehands Dierenpark.

Het doel van deze reservepopulaties is om de vissen ooit weer uit te kunnen zetten in het wild. Hiervoor wordt de habitat gemonitord en waar mogelijk aangepast zodat de vissen er kunnen leven. Er wordt rekening gehouden met lokale bevolking en hoe zij leven met de rivier, zodat er voor dier en mens een leefbare oplossing komt.

Doelen:

- Onderhouden van reservepopulaties voor ernstig bedreigde vissoorten
- Onderzoek naar de habitat en kijken waar men vissen weer kan herintroduceren
- Het netwerk van beschermde natuurgebieden uitbreiden

Lidmaatschappen

OZF is in 2020 als lid toegetreden tot Globe Guards, de Nederlandse federatie voor Internationale natuurbescherming en de IUCN, de International Union for Conservation of Nature

Schenkingen

Het bestuur van OZF oordeelt in haar vierjaarlijkse vergaderingen over ingediende projectvoorstellen. Verzoek tot continuering is na een jaar mogelijk. Voor de projecten China Wildlife foundation Association; reuzenpanda, Pro Natura; Maleise beer, Bears in Mind; beren in het algemeen, Koala Conservation; koala's, Bonobo Alive; bonobo's gelden vaste afspraken voor een bepaald aantal jaar.

8. Administratie en financiële zaken

Alle inkomsten en uitgaven dienen zorgvuldig te worden geadmistreerd door de penningmeester. De uitvoering van de betalingen worden door de voorzitter en de penningmeester te worden gefiatteerd. Jaarlijks zal de penningmeester een financieel overzicht maken dat door het bestuur moet worden goedgekeurd op de algemene vergadering. De secretaris zal de verslagen van de bestuursvergaderingen maken en alle administratieve bescheiden zorgvuldig behouden en bewaren. Het jaarverslag zal gelijktijdig met Ouwehands Dierenpark opgesteld worden.

9. Fiscale zaken

De Stichting is gerangschikt als ANBI door de belastingdienst sinds 1 januari 2008.

De Stichting drijft geen onderneming. Jaarlijkse vennootschapsbelasting aangiften hoeft niet te worden ingediend.

10. Verantwoording

De voorzitter maakt jaarlijks een verslag over de door de Stichting gesteunde projecten vergezeld van de nodige informatie over het desbetreffende project.

11. Beleidsvoornemens

Het bestuur van de Stichting verwacht de komende jaren alle onder **7. Werkzaamheden/donaties** genoemde projecten (financieel) te blijven ondersteunen. Het bestuur van de Stichting ambieert om de diversiteit aan projecten verder te vergoten.

De zichtbaarheid van OZF-projecten moet verder uitgewerkt worden in Ouwehands Dierenpark, waardoor werving van fondsen in de toekomst verbeterd kan worden.

Het bestuur breidt de fondsenwerving via anderen kanalen uit. Onder andere door plaatsing van advertenties in Notarisbladen gericht op nalatenschappen. Het plan van aanpak zal komende tijd opgesteld gaan worden.

Aldus opgesteld te Rhenen op^{20/11}2024 en goedgekeurd door het bestuur.

Mw. J.F. Kok

Dhr. H. Wien

Dhr. M.M.J.J. Boekhoorn